DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)
den 14 april 2005 *

I mål C-460/01,

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 226 EG, som väckts den 28 november 2001,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Wilms och H.M. H. Speyart, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Konungariket Nederländerna, företrätt av H.G. Sevenster, i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: nederländska.

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna R. Schintgen och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

generaladvokat: C. Stix-Hackl,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 27 maj 2004,

och efter att den 13 juli 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom sin ansökan yrkat att domstolen skall fastställa att Konungariket Nederländerna under perioden den

1 januari 1991–31 december 1995 har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 11a.2 andra stycket andra meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 1062/87 av den 27 mars 1987 om bestämmelser för genomförande och vissa förenklingar av gemenskapens transiteringsprocedur (EGT L 107, s. 1), artikel 49.2 tredje meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 1214/92 av den 21 april 1992 om tillämpningsföreskrifter till förfarandet för gemenskapstransitering och vissa förenklingar av det förfarandet (EGT L 132, s. 1) och artikel 379.2 tredje meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1) (nedan kallad tillämpningsförordningen), samt enligt artiklarna 2 och 9–11 i rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel (EGT L 155, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 4, s. 41),

— genom att inte bokföra och indriva tullskulden och andra aktuella avgifter senast tre dagar efter den fastställda fristen, eller senare i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister (EGT L 124, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 71), när den huvudansvarige för en extern gemenskapstransitering inte, inom tre månader efter det att avgångskontoret skickat en underrättelse om att sändningen inte uppvisats i tid vid bestämmelsekontoret, har lagt fram bevis för att den aktuella transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt,

— genom att inte i rätt tid tillhandahålla kommissionen de härtill hänförliga egna medlen, och

— genom att vägra att betala den härtill hänförliga dröjsmålsräntan.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga tullbestämmelserna

2 Skilda, men till sitt innehåll likadana, bestämmelser var successivt tillämpliga under den period som förevarande talan avser, nämligen perioden den 1 januari 1991–31 december 1995.

3 På området för gemenskapstransitering var rådets förordning (EEG) nr 222/77 av den 13 december 1976 om gemenskapstransitering (EGT L 38, 1977, s. 1), i dess lydelse enligt förordning (EEG) nr 474/90 av den 22 februari 1990 (EGT L 51, s. 1) (nedan kallad förordning nr 222/77), och förordning nr 1062/87, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 2560/92 av den 2 september 1992 (EGT L 257, s. 5) (nedan kallad förordning nr 1062/87), tillämpliga under åren 1991 och 1992. Under år 1993 var rådets förordning (EEG) nr 2726/90 av den 17 september 1990 om gemenskapstransitering (EGT L 262, s. 1) och förordning nr 1214/92, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 3712/92 av den 21 december 1992 (EGT L 378, s. 15) (nedan kallad förordning nr 1214/92), tillämpliga.

4 Vad beträffar tullskuld var från början av år 1991 till slutet av år 1993 rådets förordning (EEG) nr 2144/87 av den 13 juli 1987 om tullskuld (EGT L 201, s. 15), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 4108/88 av den 21 december 1988 (EGT L 361, s. 2) (nedan kallad förordning nr 2144/87), och kommissionens

förordning (EEG) nr 597/89 av den 8 mars 1989 om tillämpningsföreskrifter för förordning nr 2144/87 (EGT L 65, s. 11) tillämpliga.

5 På området för redovisning och uppbörd av tullskuld var rådets förordning (EEG) nr 1854/89 av den 14 juni 1989 om bokföring och betalningsvillkor för importtullar och exporttullar till följd av en tullskuld (EGT L 186, s. 1) tillämplig fram till den 1 januari 1994.

6 Genom rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4) (nedan kallad kodexen) kodifierades de tillämpliga gemenskapsrättsliga tullbestämmelserna. Närmare bestämmelser om kodexen finns i tillämpningsförordningen. Dessa texter är i kraft sedan den 1 januari 1994.

7 Med hänsyn till att de skilda gemenskapsrättsliga tullbestämmelser som varit successivt tillämpliga under den period som förevarande talan avser till sitt innehåll har varit likadana, har parterna i sin argumentation inför domstolen endast hänvisat till de bestämmelser som är tillämpliga från och med den 1 januari 1994, det vill säga till kodexen och till tillämpningsförordningen. Av denna anledning ges i följande tabell endast en översikt över de bestämmelser som successivt har varit tillämpliga under de relevanta perioderna. Däremot återges efter denna tabell ordalydelsen av kodexen och tillämpningsförordningen.

Kalenderåren 1991 och 1992	Kalenderåret 1993	Kalenderåren 1994 och 1995
artikel 1.2 i förordning nr 222/77	artiklarna 1 och 3.2 a i förordning nr 2726/90	artikel 91.1 a och 91.2 a i kodexen
artikel 13 i förordning nr 222/77	artikel 11.1 a och b i förordning nr 2726/90	artikel 96.1 a i kodexen
artikel 2.1 c i förordning nr 2144/87		artikel 203 i kodexen
artikel 2.1 d i förordning nr 2144/87		artikel 204 i kodexen
artikel 2.1 i förordning nr 1854/89		artikel 217.1 i kodexen
artikel 3.3 i förordning nr 1854/89		artikel 218.3 i kodexen
artikel 4 i förordning nr 1854/89		artikel 219 i kodexen
artiklarna 6.1 och 7 i förordning nr 1854/89		artikel 221.1 och 221.3 i kodexen
artikel 26.1 och 26.3 i förordning nr 222/77	artikel 22.1 och 22.4 i förordning nr 2726/90	artikel 356.1 och 356.5 i tillämpningsförordningen
artikel 36.3 i förordning nr 222/77	artikel 34.3 i förordning nr 2726/90	artikel 378 i tillämpningsförordningen
artikel 11a i förordning nr 1062/87	artikel 49 i förordning nr 1214/92	artikel 379 i tillämpningsförordningen
artikel 11b i förordning nr 1062/87	artikel 50 i förordning nr 1214/92	artikel 380 i tillämpningsförordningen

Kodexen

8 Artikel 91.1 a och 91.2 a i kodexen har följande lydelse:

"1. Förfarandet för extern transitering skall medge befordran från en plats till en annan inom gemenskapens tullområde av

a) icke-gemenskapsvaror utan att dessa varor beläggs med importtullar och andra avgifter eller blir föremål för handelspolitiska åtgärder,

...

2. Befordran enligt punkt 1 skall äga rum på något av följande sätt:

... Enligt förfarandet för extern gemenskapstransitering.

..."

9 Artikel 96.1 a och b i kodexen har följande lydelse:

"1. Den huvudansvarige är den ansvarige i fråga om förfarandet för extern gemenskapstransitering. Han skall vara ansvarig för

a) att varorna företes i oförändrat skick vid bestämmelsetullkontoret inom föreskriven tid och med vederbörlig hänsyn tagen till de åtgärder som tullmyndigheterna vidtagit för att säkerställa identifiering,

b) att föreskrifterna beträffande förfarandet för gemenskapstransitering iakttas."

10 Av artikel 203 i kodexen framgår följande:

"1. En tullskuld vid import uppkommer genom

— olagligt undandragande från tullövervakning av importtullpliktiga varor.

2. Tullskulden uppkommer i det ögonblick då varorna undandras från tullövervakning.

3. Följande personer skall vara gäldenärer:

— Den som undandrog varorna från tullövervakning.

— Var och en som medverkat till detta undandragande och som var medveten om eller rimligen borde ha varit medveten om att varorna undandrogs från tullövervakning.

— Var och en som förvärvat eller tagit hand om varorna i fråga och som vid förvärvet eller mottagandet av varorna varit medveten om eller rimligen borde ha varit medveten om att de undandragits från tullövervakning.

— Då så är tillämpligt, den person som skall uppfylla de förpliktelser som är förenade med tillfällig förvaring av varorna eller med användning av det tullförfarande som varorna är hänförda till."

11 Artikel 204 i kodexen har följande lydelse:

"1. En tullskuld vid import uppkommer i andra fall än som avses i artikel 203 genom

a) bristande uppfyllelse av någon av de förpliktelser som är förenade med tillfällig förvaring av importtullpliktiga varor eller med användning av det tullförfarande som varorna är hänförda till, eller

b) åsidosättande av ett villkor som reglerar hänförandet av varorna till det aktuella tullförfarandet eller beviljandet av en nedsatt importtullsats eller nolltullsats på grund av varornas användning för särskilda ändamål,

såvida det inte kan fastställas att dessa försummelser inte haft någon avgörande inverkan på det korrekta genomförandet av den tillfälliga förvaringen eller tullförfarandet i fråga.

2. Tullskulden uppkommer antingen vid den tidpunkt då den förpliktelse vars underlåtelse ger upphov till tullskulden inte längre uppfylls, eller vid den tidpunkt då varorna hänförs till det berörda tullförfarandet, om det fastställs att ett villkor för hänförandet av varorna till nämnda tullförfarande eller för beviljandet av en nedsatt importtullsats eller nolltullsats på grund av varornas användning för särskilda ändamål i själva verket inte uppfylldes.

3. Gäldenären är den person, som beroende på omständigheterna antingen skall uppfylla de förpliktelser som i fråga om tullpliktiga varor är förenade med tillfällig förvaring eller med användning av det tullförfarande som varorna är hänförda till eller skall uppfylla de villkor som gäller hänförandet av varorna till detta tullförfarande."

12 Artikel 215 i kodexen har följande lydelse:

"1. En tullskuld anses uppkomma på den plats där de omständigheter inträffar som förorsakar skulden.

2. När det inte är möjligt att fastställa den plats som avses i punkt 1, skall tullskulden anses ha uppkommit på den plats som tullmyndigheterna konstaterar vara den plats där omständigheterna kring varorna är sådana att en tullskuld uppkommit.

3. Om ett tullförfarande inte har avslutats för varor, skall tullskulden anses ha uppkommit på den plats där varorna

— hänfördes till detta tullförfarande, eller

— införs till gemenskapen enligt detta förfarande.

4. Om de upplysningar som är tillgängliga för tullmyndigheterna gör det möjligt för dem att fastställa att tullskulden redan hade uppkommit då varorna fanns på en annan plats vid ett tidigare tillfälle, skall tullskulden anses ha uppkommit på den plats som kan fastställas vara den plats där varorna befann sig, då förekomsten av en tullskuld tidigast kan fastställas."

13 Av artikel 217.1 i kodexen framgår följande:

"Varje belopp avseende importtullar eller exporttullar som kommer från en tullskuld, nedan kallat tullbelopp, skall av tullmyndigheterna beräknas så snart de fått nödvändiga uppgifter och föras in i räkenskaperna eller något annat likvärdigt medium (bokföring)."

14 Artikel 218.3 i kodexen har följande lydelse:

"Om en tullskuld uppkommer under andra omständigheter än de som avses i punkt 1, skall det aktuella tullbeloppet bokföras inom två dagar från den dag, då tullmyndigheterna har möjlighet att

a) beräkna tullbeloppet i fråga, och

b) fastställa vem som är gäldenären."

15 Artikel 219 i kodexen har följande lydelse:

"1. Tidsfristerna för bokföring enligt artikel 218 får förlängas

a) av skäl som hänför sig till medlemsstaternas administrativa organisation, särskilt om bokföringen sker centralt, eller

b) om särskilda omständigheter hindrar tullmyndigheterna att iaktta tidsfristerna.

En sådan förlängd tidsfrist skall inte överskrida 14 dagar.

2. De tidsfrister som avses i punkt 1 skall inte gälla vid oförutsebara omständigheter eller i fall av force majeure."

16 Artikel 221.1 och 221.3 i kodexen har följande lydelse:

"1. Gäldenären skall på lämpligt sätt underrättas om tullbeloppet så snart detta bokförts.

...

3. Underrättelse till den gäldenären skall inte ske senare än tre år efter den dag då tullskulden uppkom. Om till följd av ett handlande som kan ge upphov till straffrättsliga påföljder tullmyndigheterna inte har kunnat fastställa det exakta belopp som lagligen skall betalas, får dock sådan underrättelse, så långt gällande bestämmelser medger, lämnas efter utgången av denna treårsperiod."

17 I artikel 236.1 i kodexen föreskrivs följande:

"Import- eller exporttullar skall återbetalas i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2.

Import- eller exporttullar skall efterges i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen bokfördes inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2.

Ingen återbetalning eller eftergift skall beviljas när de omständigheter som medförde betalning eller bokföring av ett belopp som inte var det som lagligen skulle betalas är en följd av en medveten handling av den person det gäller."

Tillämpningsförordningen

18 Artikel 356.1 och 356.5 i tillämpningsförordningen har följande lydelse:

"1. Varorna och T1-dokumentet skall uppvisas vid bestämmelsekontoret.

...

5. Om varorna uppvisas vid bestämmelsekontoret efter det att den tidsfrist som avgångskontoret fastställt har löpt ut, och försummelsen att iaktta tidsfristen beror på omständigheter som kan förklaras på ett för bestämmelsekontoret tillfredsställande sätt och inte kan anses bero på transportören eller den huvudansvariga, skall den senare anses ha iakttagit tidsfristen."

19 Artikel 378 i tillämpningsförordningen har följande lydelse:

"1. Om försändelsen inte har uppvisats på bestämmelsekontoret och platsen för överträdelsen eller oegentligheten inte kan fastställas och om inte inom den period som fastställs i artikel 379.2 bevis kan framläggas på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt, antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller på vilken plats överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks, skall denna överträdelse eller denna oegentlighet, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 215 i kodexen, anses ha begåtts

— i den medlemsstat som avgångskontoret tillhör,

eller

— i den medlemsstat som transiteringskontoret vid införselplatsen till gemenskapen tillhör, till vilket transiteringsintyg har ingetts.

2. Om inget sådant bevis kan framläggas och denna överträdelse eller oegentlighet därför kan anses ha begåtts i avgångsmedlemsstaten eller i den införselmedlemsstat som avses i första stycket andra strecksatsen, skall tullar och andra avgifter avseende varorna i fråga debiteras av den medlemsstaten i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser.

3. Om det kan fastställas i vilken medlemsstat denna överträdelse eller oegentlighet verkligen begicks före utgången av en tid av tre år från den dag då T1-deklarationen registrerades, skall den medlemsstaten i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser driva in de tullar och andra avgifter (med undantag för de som tagits ut enligt punkt 2 som gemenskapens egna intäkter) som är tillämpliga för varorna i fråga. I detta fall skall de tullar och andra avgifter som från början togs ut för varorna (med undantag för de som tagits ut som gemenskapens egna intäkter) återbetalas, så snart bevis på denna indrivning lämnas.

4. Säkerheten för transiteringen skall inte frigöras förrän den ovan nämnda treårsperioden är slut eller förrän tillämpliga tullar och andra avgifter i den medlemsstat där överträdelsen eller oegentligheten begicks har betalats.

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa alla överträdelser eller oegentligheter och vidta effektiva påföljder."

20 Av artikel 379 i tillämpningsförordningen framgår följande:

"1. Om en sändning inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall avgångskontoret underrätta den huvudansvarige om detta så snart som möjligt och i varje fall före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades.

2. Den underrättelse som avses i punkt 1 skall särskilt ange den tidsfrist inom vilken bevis [...] antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller på vilken plats överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks, skall framläggas för avgångskontoret på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt. Den tidsfristen skall vara tre månader från dagen då den underrättelse som avses i punkt 1 lämnades. Om detta bevis inte har lämnats vid utgången av den tidsfristen, skall den behöriga medlemsstaten vidta åtgärder för att driva in de tullar och andra avgifter som är tillämpliga. Om avgångskontoret inte ligger i den medlemsstaten skall avgångskontoret genast underrätta denna medlemsstat."

21 Artikel 380 i tillämpningsförordningen har följande lydelse:

"Bevis för att en transitering har genomförts på ett regelmässigt sätt enligt artikel 378.1 skall framläggas, på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt bl.a genom

a) uppvisande av ett dokument, bestyrkt av tullmyndigheterna, som fastställer att de ifrågavarande varorna uppvisats vid bestämmelsekontoret eller, om artikel 406 gäller, för den godkände mottagaren. Dokumentet skall innehålla tillräckliga uppgifter för att varorna skall kunna identifieras,

eller

b) uppvisande av ett tulldokument utfärdat i ett tredje land, som visar att varorna övergått till fri konsumtion, eller en kopia eller fotokopia av detta. Denna kopia eller fotokopia skall bestyrkas av det organ som bestyrkte det ursprungliga dokumentet, av myndigheterna i det tredje landet i fråga eller av myndigheterna i en av medlemsstaterna såsom varande en riktig kopia. Dokumentet skall innehålla tillräckliga upplysningar för att varorna skall kunna identifieras."

22 Artikel 859 i tillämpningsförordningen har följande lydelse:

"Följande försummelser skall inte anses ha någon avgörande inverkan på det korrekta genomförandet av den tillfälliga förvaringen eller på tullförfarandet i fråga enligt artikel 204.1 i kodexen, under förutsättning att

— de inte utgör ett försök att föra bort varorna olagligt från tullens övervakning,

— de inte innebär en uppenbar försumlighet av personen i fråga, och

— alla formaliteter som krävs för att åtgärda förhållandena kring varorna därefter genomförs:

1) Överskridande av den tillåtna tidsfristen för att hänföra varorna till en av de godkända tullbehandlingar som är föreskrivna i samband med tillfällig förvaring eller tullförfarandet i fråga, om tidsgränsen skulle ha utsträckts om ansökan om förlängning gjorts i tid.

2) För varor som hänförts till ett transiteringsförfarande, överskridande av tidsgränsen för uppvisande av varorna på bestämmelsekontoret, om varorna uppvisas senare.

3) För varor som hänförts till tillfällig förvaring eller till förfarandet för lagring i tullager, hantering som inte godkänts i förväg av tullmyndigheterna, under förutsättning att denna hantering skulle ha godkänts om ansökan därom hade gjorts.

4) För varor som hänförts till förfarandet för temporär import, annan användning av varan än den som föreskrivs i tillståndet, under förutsättning att denna användning skulle ha godkänts enligt det förfarandet, om ansökan därom hade gjorts.

5) För varor i tillfällig förvaring eller vilka hänförts till ett tullförfarande, förflyttning av varorna utan tillstånd, under förutsättning att varorna kan uppvisas för tullmyndigheterna på deras begäran.

6) För varor i tillfällig förvaring eller vilka hänförts till ett tullförfarande, bortförande av varorna från gemenskapens tullområde eller deras införande i en frizon eller frilager utan att de nödvändiga formaliteterna har fullgjorts.

7) För varor som erhållit gynnsam behandling i tullhänseende på grund av deras användning för särskilda ändamål, överföring av varorna utan underrättelse till tullmyndigheterna, innan de utnyttjats för den avsedda användningen, förutsatt att

a) överföringen registrerats i den överförande partens lagerbokföring, och

b) den som tar emot varorna är tillståndshavaren för varorna i fråga."

Gemenskapernas egna medel

23 Artikel 2.1 a och b i rådets beslut 88/376/EEG, Euratom av den 24 juni 1988 om systemet för gemenskapernas egna medel (EGT L 185, s. 24) har följande lydelse:

"Följande inkomster skall utgöra egna medel som redovisas i gemenskapernas budget:

a) Avgifter, bidrag, tilläggs- eller utjämningsbelopp, fyllnadsbelopp eller liknande som fastställts eller kommer att fastställas av gemenskapernas institutioner för handel med tredje land inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, samt även bidrag och avgifter som föreskrivs inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

b) Tullar enligt Gemensamma tulltaxan och andra avgifter som fastställts eller kommer att fastställas av gemenskapernas institutioner för handel med tredje land samt tullar på varor som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen."

24 Artikel 2 i förordning nr 1552/89 har följande lydelse:

"1. Vid tillämpning av denna förordning skall gemenskapens anspråk på egna medel enligt artikel 2.1 a och b i beslut 88/376/EEG, Euratom anses fastställda så snart som medlemsstatens behöriga organ har underrättat den betalningsskyldige om det belopp som han skall betala. Sådan underrättelse skall lämnas så snart som den betalningsskyldige är känd och gemenskapens anspråk kan beräknas av de behöriga administrativa myndigheterna i enlighet med alla relevanta gemenskapsbestämmelser.

2. Punkt 1 skall tillämpas när en underrättelse måste rättas."

25 Av artikel 6.1 och 6.2 a och b i denna förordning framgår följande:

"1. Räkenskaper över egna medel skall föras av respektive medlemsstats finansförvaltning eller av det organ som utsetts av respektive medlemsstat och skall delas upp på typ av medel.

2. a) De anspråk som fastställs enligt artikel 2 skall, om inte annat följer av b, bokföras [vanligen kallad bokföring A] senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställs.

b) Fastställda anspråk som inte är bokförda enligt a på grund av att de inte har uppburits och ingen säkerhet har ställts, skall anges i särskilda räkenskaper [vanligen kallad bokföring B] inom den tid som fastställs i a. Medlemsstaterna får använda detta förfarande när det har rests invändningar mot

fastställda anspråk för vilka säkerhet har ställts och dessa anspråk kan komma att förändras när tvisten har lösts."

26 Artikel 9.1 i samma förordning har följande lydelse:

"I enlighet med förfarandet i artikel 10 skall varje medlemsstat kreditera egna medel på det konto som för detta syfte i kommissionens namn öppnats i medlemsstatens finansförvaltning eller hos ett organ utsett av medlemsstaten.

Detta konto skall vara avgiftsfritt."

27 Artikel 10.1 i förordning nr 1552/89 har följande lydelse:

"Efter avdrag på 10% som kostnader för uppbörd enligt artikel 2.3 i beslut 88/376 ... skall de egna medel som avses i artikel 2.1 a och b i det beslutet krediteras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställdes enligt artikel 2.

För de anspråk som redovisas särskilt enligt artikel 6.2 b skall krediteringen dock göras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken de belopp uppbars som motsvarar anspråken."

28 Av artikel 11 i samma förordning framgår följande:

"En försening av en kreditering på det konto som avses i artikel 9.1 medför att den berörda medlemsstaten skall betala ränta till den räntesats som på förfallodagen är tillämplig på medlemsstatens penningmarknad för kortfristig offentlig finansiering, ökad med två procentenheter. Denna räntesats skall ökas med 0,25 procentenheter för varje månad som krediteringen försenas. Den ökade räntesatsen skall tillämpas på hela förseningsperioden."

Bestämmelserna om bestämning av perioder, datum och frister

29 Förordning nr 1182/71 innehåller allmänna bestämmelser som är tillämpliga, om inget annat anges, på perioder, datum och frister som anges i rådets och kommissionens rättsakter. Eftersom varken kodexen eller tillämpningsförordningen innehåller några andra bestämmelser i detta avseende är bestämmelserna i förordning nr 1182/71 tillämpliga i detta mål.

Det administrativa förfarandet

30 Kommissionens tjänstemän utförde den 10–14 januari 1994 en kontroll i Nederländerna av handläggningen av gemenskapstransitering inom Rotterdams tulldistrikt.

31 Genom skrivelse av den 6 juni 1994 tillsände kommissionen de nederländska myndigheterna den rapport som upprättats i samband med denna kontroll och uppmärksammade dem på att det, vid tillämpningen av artikel 379.2 i tillämpningsförordningen och motsvarande tidigare gällande bestämmelser, hade kon-

staterats att registreringen utförts för sent och därmed att gemenskapernas egna medel härrörande från import hade tillhandahållits för sent.

32 Kommissionen påpekade att det i artikel 379.1 i tillämpningsförordningen föreskrivs en längsta frist på elva månader från det att tullmyndigheterna har upprättat ett T1-dokument till dess att den huvudansvarige underrättas om att detta dokument inte har färdigbehandlats. Genom att till denna frist lägga den frist på tre månader som föreskrivs i artikel 379.2 i samma förordning ansåg kommissionens kontrollanter att det förelåg en längsta frist på fjorton månader från det att ett T1-dokument upprättats till den tidpunkt då tullmyndigheterna senast skall uppbära tullbeloppet om dokumentet inte har färdigbehandlats. Enligt den ovan nämnda kontrollrapporten har Rotterdams tulldistrikt emellertid inte iakttagit denna frist, eftersom det vid kontrollen kunde konstateras att en stor del av de dokument som inte hade färdigbehandlats var äldre än fjorton månader.

33 Genom skrivelse av den 24 februari 1995 bestred de nederländska myndigheterna den tolkning av de relevanta bestämmelserna som gjordes gällande av kommissionen, vilken genom skrivelse av den 28 april 1995 meddelade de nederländska myndigheterna att den vidhöll sina anmärkningar.

34 I samma skrivelse påpekade kommissionen att de tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelserna inte medgav att medlemsstaterna förlängde den tidigare angivna fristen på fjorton månader. Kommissionen upprepade i skrivelsen sin tidigare begäran om utlämnande av uppgifter angående de T1-dokument som färdigbehandlats för sent under perioden den 1 januari 1991–31 december 1995.

35 I sitt svar av den 30 augusti 1995 lämnade de nederländska myndigheterna de uppgifter som kommissionen begärt. På grundval av dessa uppgifter beräknade

kommissionen de räntor som skulle utgå i enlighet med artikel 11 i förordning nr 1552/89. Vid beräkningen utgick de från att den underrättelse som avses i artikel 379.2 i tillämpningsförordningen hade skickats den sista dagen i den elfte månaden efter det att det aktuella T1-dokumentet hade registrerats, så att bokföringen av det belopp som motsvarade tullskulden hade kunnat ske senast vid utgången av den fjortonde månaden efter denna registrering.

36 I sin skrivelse av den 17 december 1996, som innehöll en redogörelse för dessa beräkningar, anmodade kommissionen de nederländska myndigheterna att till kommissionen betala ett belopp på 5 323 395,06 NLG i dröjsmålsränta senast den sista arbetsdagen i den andra månaden efter delgivning av denna begäran, det vill säga senast den 23 februari 1997.

37 Genom skrivelse av den 1 oktober 1997 meddelade de nederländska myndigheterna kommissionen att de vägrade efterkomma denna begäran. De hänvisade i detta avseende till de argument de tidigare framfört och gjorde gällande att kommissionen inte hade svarat på de argument de anfört i sin skrivelse av den 30 augusti 1995.

38 Genom skrivelse av den 18 februari 1999 sände kommissionen en formell underrättelse till de nederländska myndigheterna, som dessa besvarade genom skrivelse av den 22 april 1999.

39 Kommissionen utfärdade den 2 februari 2000 ett motiverat yttrande som de nederländska myndigheterna besvarade genom skrivelse av den 28 mars 2000.

40 Kommissionen fann detta senaste svar otillfredsställande och beslutade att väcka förevarande talan.

Talan

41 Kommissionen har genom sin första anmärkning gjort gällande att Konungariket Nederländerna har åsidosatt artikel 379.2 i tillämpningsförordningen, vilken är i kraft sedan den 1 januari 1994, och de motsvarande bestämmelser som var tillämpliga under perioden den 1 januari 1991–31 december 1993, nämligen artikel 11a.2 andra stycket i förordning nr 1062/87 respektive artikel 49.2 tredje meningen i förordning nr 1214/92, genom att denna stat under perioden den 1 januari 1991–31 december 1995 inte har bokfört och uppburit tullskulder inom föreskrivna frister i de fall då transaktioner avseende extern gemenskapstransitering avslutats för sent.

42 Genom sin andra anmärkning har kommissionen gjort gällande att de nederländska myndigheterna har åsidosatt artiklarna 2, 9 och 10 i förordning nr 1552/89, genom att de inte inom föreskriven frist har tillhandahållit kommissionen de av gemenskapernas egna medel som motsvarar tullskulden.

43 Den tredje anmärkningen avser att artikel 11 i förordning nr 1552/89 har åsidosatts till följd av att dröjsmålsränta på beloppet inte har betalats.

Huruvida artikel 11a.2 andra stycket andra meningen i förordning nr 1062/87, artikel 49.2 tredje meningen i förordning nr 1214/92 och artikel 379.2 tredje meningen i tillämpningsförordningen har åsidosatts

Parternas argument

44 Kommissionen har gjort gällande att den tidsplan som föreskrivs i artikel 96 i kodexen och artiklarna 356 och 379 i tillämpningsförordningen är tvingande och

skall iakttas av den huvudansvarige samt av avgångs- och bestämmelsekontoren i samband med en extern gemenskapstransitering, bland annat när ett varuparti som transporterats i enlighet med denna ordning inte har uppvisats på bestämmelsekontoret inom den frist som fastställdes när transiteringsdeklarationen registrerades.

45 Enligt kommissionen innehåller denna tidsplan följande inslag:

— Den huvudansvarige skall uppvisa sändningen i fråga, oskadd och inom den frist som anges på T1-dokumentet, vid bestämmelsekontoret (artikel 96.1 a i kodexen och artikel 356.1 och 356.5 i tillämpningsförordningen).

— Avgångskontoret skall, om sändningen inte har uppvisats inom denna frist, i enlighet med artikel 379.1 i tillämpningsförordningen underrätta den huvudansvarige om att sändningen inte har uppvisats före utgången av en frist på elva månader från det att transiteringsdeklarationen registrerades.

— Så snart denna underrättelse har lämnats börjar en frist på tre månader att löpa, inom vilken den huvudansvarige har en sista möjlighet att framlägga bevis för avgångskontoret på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt för att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt.

46 Detta bevis skall enligt artikel 380 i tillämpningsförordningen framläggas genom uppvisande av bestyrkta dokument, i vilka det fastställs antingen att varorna har uppvisats vid bestämmelsekontoret eller att de övergått till fri konsumtion i ett tredje land. I praktiken rör det sig vanligtvis om ett exemplar av T1-dokumentet som attesterats av bestämmelsekontoret och lämnats till den huvudansvarige.

47 Om detta bevis inte har lämnats vid utgången av denna frist skall den behöriga medlemsstaten i enlighet med artikel 379.2 i tillämpningsförordningen vidta åtgärder för att driva in de tullar och andra avgifter som är tillämpliga. Enligt kommissionen är denna frist på tre månader inte endast tvingande för den huvudansvarige, utan den är även bindande för den medlemsstat som avgångskontoret tillhör.

48 Kommissionen har, när det gäller den tidpunkt då tullskulden skall bokföras, erinrat om att medlemsstaterna enligt artikel 217.1 i kodexen skall beräkna och bokföra det tullbelopp som härrör från en tullskuld så snart de har de nödvändiga uppgifterna. I artikel 218 i kodexen anges, i syfte att bestämma vid vilken tidpunkt den tvingande fristen för bokföringen börjar löpa för medlemsstaterna, den tidpunkt då den berörda medlemsstaten "har möjlighet" att fastställa vem som är gäldenär och beräkna tullbeloppet. Bokföringen skall sedan ske inom den frist som anges i artiklarna 218 och 219 i kodexen, nämligen inom två dagar med möjlighet att förlänga fristen till längst fjorton dagar.

49 Kommissionen har anfört att avgångskontoret senast den första arbetsdagen i den femtonde månaden efter det att T1-dokumentet registrerats, eller tidigare när avgångskontoret har skickat underrättelsen om att dokumentet inte har färdigbehandlats tidigare, har alla de handlingar som behövs för att beräkna det tullbelopp som kommer från en tullskuld (artiklarna 217.1 och 218.3 a i kodexen) och för att fastställa vem som är gäldenär, i förekommande fall den huvudansvarige (artikel 218.3 b i kodexen).

50 I enlighet med artiklarna 218 och 219 i kodexen skall skulden bokföras inom två dagar, men denna frist kan under vissa omständigheter förlängas till längst fjorton dagar. Den berörda medlemsstaten skall således bokföra tullskulden senast den tredje respektive den femtonde dagen i den fjärde månaden efter det att den underrättelse som avses i artikel 379.1 i tillämpningsförordningen har skickats.

51 Följaktligen kan medlemsstaten, med undantag för möjligheten till förlängning av fristen enligt artikel 219 i kodexen, inte själv välja när den vill bokföra tullskulden. Det framgår dessutom av artikel 221.1 i kodexen att medlemsstaten skall uppbära tullbeloppet omedelbart efter det att det bokförts, genom att underrätta gäldenären om skuldbeloppet. Logiskt sett skall uppbörden följa omedelbart på bokföringen, även om det i artikel 379.2 i tillämpningsförordningen inte preciseras om denna åtgärd skall ske snabbt eller inte.

52 Konungariket Nederländerna har bestritt uppfattningen att det av artikel 379.2 i tillämpningsförordningen jämförd med artikel 218.3 i kodexen framgår att en medlemsstat är skyldig att omedelbart bokföra de tullar som skall betalas inom två dagar efter utgången av den frist på tre månader från det att underrättelsen om att dokumentet inte har färdigbehandlats har skickats. Enligt Konungariket Nederländerna utgör den frist på tre månader som anges i denna artikel 379.2 en handläggningsfrist och inte en tvingande frist. Kommissionens motsatta uppfattning strider mot de relevanta bestämmelsernas ordalydelse, respekterar inte enskildas rättigheter och medför oöverstigliga praktiska hinder.

53 Svaranderegeringen har, vad beträffar de relevanta bestämmelsernas ordalydelse, påpekat att fristen på två dagar enligt artikel 218.3 i kodexen inte börjar löpa förrän tullmyndigheterna "har möjlighet att ... beräkna tullbeloppet i fråga, och ... fastställa vem som är gäldenären", vilket innebär mer än att enbart förfoga över de relevanta

uppgifterna. Även om bokföringen i praktiken normalt kan ske direkt efter det att fristen på tre månader har löpt ut, medför detta enligt denna regering inte att utgången av denna frist skall ses som utgångspunkt för den frist på två dagar som anges i denna bestämmelse.

54 I artikel 379.2 tredje meningen i tillämpningsförordningen preciseras också endast att "den behöriga medlemsstaten [skall] vidta åtgärder för att driva in" tullbeloppen. Dessa ord har inte samma betydelse som uttrycket "bokföras" av "tullmyndigheterna" i artikel 218.3 i kodexen. Dessa två relevanta bestämmelser är riktade till två olika mottagare och den frist som avses i denna sistnämnda bestämmelse kan således inte överföras till artikel 379.2 i tillämpningsförordningen.

55 Svaranderegeringen har vidare, vad gäller kraven på respekt för enskildas rättigheter, gjort gällande att det av artikel 379 i tillämpningsförordningen följer att tullmyndigheterna först vid utgången av fristen på tre månader, eller eventuellt tidigare under förutsättning att bevis för detta har lagts fram, kan bedöma huruvida gemenskapstransiteringen har avslutats på ett regelmässigt sätt, på vilken plats en eventuell oegentlighet har ägt rum, huruvida en tullskuld har uppkommit och vilken medlemsstat som är behörig att driva in tullskulden. Det är med andra ord först efter det att de bevis som den huvudansvarige har lagt fram har granskats som tullmyndigheterna har "nödvändiga uppgifter" enligt artikel 217 i kodexen för att kunna beräkna och bokföra tullskulden. Påståendet att denna bedömning, samt beräkningen av tullbeloppet, skall göras inom två dagar strider mot kraven på en omsorgsfull prövning och är således till förfång för enskildas rättigheter.

56 Den nederländska regeringen har tillagt att ett system i vilket tullmyndigheten omedelbart skall bokföra tullbeloppen, för att därefter återbetala detta belopp om

det visar sig att den huvudansvarige ändå har lagt fram bevis för att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt, innebär att en oacceptabel börda läggs på den huvudansvarige. En sådan börda är oacceptabel, eftersom det i det stora flertalet fall inte är de huvudansvariga som har gjort sig skyldiga till den oegentlighet som förmodas ha förekommit under transiteringen, utan bestämmelsekontorets tulltjänstemän eller lastens mottagare.

57 Den nederländska regeringen har slutligen, vad beträffar omöjligheten att iaktta de relevanta fristerna, gjort gällande att det är en besvärlig process att avsluta förfarandet och att det inte är möjligt att inom två dagar granska alla bevis avseende alla dokument för att därefter fastställa vem som är skyldig att betala tullen och fastställa "tullbeloppet". I praktiken kommer skilda dokument att läggas fram. Det är således inte möjligt att på två dagar fastställa huruvida en tullskuld har uppkommit, eventuellt överlämna akten till den behöriga medlemsstaten, fastställa vem som är gäldenär, beräkna det "belopp avseende tull som kommer från en tullskuld" och slutligen skicka en anmodan att betala.

Domstolens bedömning

58 Domstolen påpekar till att börja med att den nederländska regeringen inte har bestritt kommissionens påståenden avseende de faktiska omständigheter som rör de tullskulder som uppkommit till följd av oegentligheter som begåtts under den externa gemenskapstransiteringen, skulder som under den period som förevarande talan avser, det vill säga perioden den 1 januari 1991–31 december 1995, inte har uppburits av de nederländska tullmyndigheterna inom den frist på två dagar som anges i artikel 218 i kodexen efter utgången av den frist på tre månader som föreskrivs i artikel 379.2 tredje meningen i tillämpningsförordningen och i de motsvarande bestämmelser som gällde tidigare. Denna regering anser emellertid inte, i motsats till kommissionen, att den genom att inleda uppbördsförfarandet flera månader efter utgången av denna frist på tre månader har åsidosatt sina skyldigheter enligt gemenskapens tullbestämmelser.

59 Det kan i detta avseende påpekas att avgångskontoret enligt artikel 379.1 i tillämpningsförordningen, om en sändning inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall underrätta den huvudansvarige om detta så snart som möjligt och i varje fall före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades.

60 Även om domstolen i punkt 40 i dom av den 14 november 2002 i mål C-112/01, SPKR (REG 2002, s. I-10655), fastställde att underlåtenheten att iaktta fristen på elva månader inte i sig kan förhindra att tullskulden kan drivas in hos den huvudansvarige, har den även, i punkt 34 i samma dom, uttalat att nämnda frist gäller för de administrativa myndigheterna och har till syfte att säkerställa att dessa myndigheter tillämpar bestämmelserna om indrivning av tullskulden snabbt och enhetligt i syfte att ta till vara intresset av att gemenskapens egna medel snabbt finns tillgängliga. Iakttagelsen av fristen på elva månader är således, trots att den inte har någon betydelse för frågan huruvida tullskulden kan indrivas, tvingande för medlemsstaterna vad beträffar deras skyldigheter enligt gemenskapsrätten att tillhandahålla gemenskapernas egna medel, vilket den nederländska regeringen för övrigt har medgett.

61 Dessutom skall, i enlighet med artikel 379.2 i tillämpningsförordningen, i den underrättelse som avses i artikel 379.1 särskilt anges den frist inom vilken bevis, antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller för på vilken plats överträdelsen verkligen begicks, skall framläggas för avgångskontoret på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt. Den fristen är tre månader från dagen då den underrättelse som avses i artikel 379.1 lämnades. Om detta bevis inte har lämnats vid utgången av den fristen, skall den behöriga medlemsstaten "vidta åtgärder för att driva in" de tullar och andra avgifter som är tillämpliga.

62 I punkterna 24 och 25 i dom av den 20 januari 2005 i mål C-300/03, Honeywell Aerospace (REG 2005, s. I-689), fastställde domstolen att det av ordalydelsen av artiklarna 378.1 och 379.2 i tillämpningsförordningen framgår att den underrättelse som avgångskontoret skall lämna till den huvudansvarige, beträffande den frist inom

vilken bevis skall framläggas, är obligatorisk och skall föregå indrivningen av en tullskuld. Denna frist syftar till att skydda den huvudansvariges intressen genom att denne medges en tremånadersfrist för att, i förekommande fall, framlägga bevis för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller avseende den plats där överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks. Under dessa omständigheter är den medlemsstat som avgångskontoret tillhör behörig att driva in importtullarna endast om den har underrättat den huvudansvarige bland annat om att han har tre månader på sig för att framlägga de bevis som krävs samt dessa bevis inte har framlagts vid utgången av fristen.

63 Av ovanstående följer att avgångskontoret, i ett sådant fall som i förevarande mål, då de ifrågasatta sändningarna inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, i syfte att ta till vara intresset av att gemenskapens egna medel snabbt finns tillgängliga, skall underrätta den huvudansvarige om detta så snart som möjligt och i varje fall före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades. I denna underrättelse skall den berörde upplysas om att han har tre månader på sig att framlägga bevis för avgångskontoret på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt, antingen för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller avseende på vilken plats överträdelsen verkligen begicks. Om detta bevis inte har lämnats vid utgången av den fristen, skall den behöriga medlemsstaten "vidta åtgärder för att driva in" tullskulden.

64 Det är i detta sammanhang som det i artikel 217.1 i kodexen föreskrivs att varje belopp avseende importtullar eller exporttullar som kommer från en tullskuld skall "beräknas" av tullmyndigheterna, så snart de "fått nödvändiga uppgifter", och "föras in i räkenskaperna".

65 Enligt artikel 218.3 i kodexen skall det "aktuella tullbeloppet bokföras" inom två dagar från den dag, då tullmyndigheterna har "möjlighet att ... beräkna tullbeloppet i fråga, och ... fastställa vem som är gäldenären". I artikel 219 i kodexen medges att denna frist förlängs till längst fjorton dagar antingen av skäl som hänför sig till

medlemsstaternas administrativa organisation eller om särskilda omständigheter hindrar tullmyndigheterna att iaktta fristerna. Enligt artikel 221.1 i kodexen skall "[g]äldenären ... underrättas om tullbeloppet så snart detta bokförts".

66 Kommissionen har i detta mål i huvudsak gjort gällande att de nederländska tullmyndigheterna inte inom två dagar efter det att fristen på tre månader i artikel 379.2 i tillämpningsförordningen löpt ut inlett förfarandet för att driva in tullskulden. Kommissionen har närmare bestämt gjort gällande att de inte bokfört de aktuella tullbeloppen i enlighet med artikel 218.3 i kodexen och inte heller underrättat gäldenären om beloppet i enlighet med artikel 221.1 i samma kodex.

67 Enligt den nederländska regeringen är medlemsstaterna inte skyldiga att uppbära tullskulden omedelbart efter utgången av den frist på tre månader som följer på utgången av den frist på elva månader som avses i artikel 379.1 i tillämpningsförordningen. Enligt denna regering kan den sistnämnda fristen inte anses utgöra en tvingande frist.

68 Detta påstående kan inte godtas.

69 Som kommissionen med fog har anfört framgår det av ordalydelsen av artikel 379.2 tredje meningen i tillämpningsförordningen att medlemsstaterna är skyldiga att inleda indrivningen vid utgången av den frist på tre månader som där anges. Denna tolkning är även nödvändig för att garantera att de behöriga myndigheterna tillämpar bestämmelserna om uppbörd av tullskuld snabbt och enhetligt i syfte att ta till vara intresset av att gemenskapens egna medel snabbt finns tillgängliga.

70 Denna tolkning är inte heller oförenlig med artikel 221.3 i kodexen, enligt vilken en underrättelse om det tullbelopp som skall betalas kan lämnas under en period av tre år från det att tullskulden uppkom. Denna bestämmelse syftar nämligen särskilt till att garantera rättssäkerheten, genom att det föreskrivs en längsta frist inom vilken gäldenären skall underrättas om tullskuldens belopp. Den påverkar inte de övriga skyldigheter tullmyndigheterna har gentemot gemenskapen enligt bestämmelserna i kodexen och i tillämpningsförordningen att säkerställa en snabb och enhetlig tillämpning av bestämmelserna om uppbörd av tullskuld i syfte att ta till vara intresset av att gemenskapens egna medel snabbt finns tillgängliga.

71 I enlighet med artiklarna 217.1, 218.3 och 219 i kodexen skall det belopp som motsvarar sådana tullskulder som dem som avses i detta mål bokföras inom två dagar. Denna frist kan förlängas till totalt fjorton dagar. Underrättelsen till gäldenären om det tullbelopp som motsvarar denna skuld skall dessutom, enligt artikel 221.1 i kodexen, lämnas så snart det bokförts. Denna frist börjar löpa så snart tullmyndigheterna har de nödvändiga uppgifterna, och således har möjlighet att beräkna tullbeloppet och fastställa vem som är gäldenär. I motsats till vad den nederländska regeringen har gjort gällande är detta just fallet senast vid utgången av den frist på tre månader som avses i artikel 379.2 i tillämpningsförordningen.

72 Vad beträffar fastställelsen av huruvida det föreligger en tullskuld kan det påpekas att, när sändningar som hänförts till ett förfarande för extern gemenskapstransitering, som i förevarande mål, inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret inom den frist som fastställts av avgångskontoret, tullskulden skall antas ha uppkommit och den huvudansvarige skall antas vara gäldenär. I ett sådant fall, och när platsen där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall avgångskontoret enligt artikel 379.1 i tillämpningsförordningen underrätta den huvudansvarige om detta inom en frist på elva månader från den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades.

73 Enligt artikel 379.2 andra och tredje meningarna, skall i denna underrättelse anges den frist på tre månader som den berörde har på sig för att lägga fram bevis för att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt. Som angetts i punkt 62 i denna dom, kan de behöriga tullmyndigheterna endast uppbära skulden om de har upplyst den huvudansvarige om att denne har tre månader på sig för att lägga fram bevis för att transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt och dessa bevis inte har lagts fram inom denna frist.

74 Som generaladvokaten har angett i punkt 50 i sitt förslag till avgörande finns det inget som tyder på att det med hänsyn till bedömningen av de bevis som lagts fram för att fastställa att transaktionen har genomförts på regelmässigt sätt, till exempel de bevis som ingår i den icke uttömmande uppräkningen i artikel 380 i tillämpningsförordningen, även om dessa bevis läggs fram den sista dagen av den tidigare angivna fristen på tre månader, är motiverat att avvika från bestämmelserna i artiklarna 218 och 219 i kodexen vad beträffar bokföringen av tullbeloppen och underrättelsen till gäldenären om dem enligt artikel 221.1 i kodexen.

75 Det kan härefter, vad gäller fastställelsen av vem som är skyldig att betala tullskulden, påpekas att den huvudansvarige i enlighet med artikel 379.1 och 379.2 i tillämpningsförordningen vid utgången av fristen på tre månader anses vara skyldig att betala tullskulden, oberoende av om det är möjligt att finna andra ansvariga personer, en undersökning som enligt den nederländska regeringen kräver längre tid. Tullmyndigheterna kan följaktligen senast vid utgången av fristen på tre månader identifiera den huvudansvarige som gäldenär för tullskulden.

76 Vad beträffar fastställelsen av tullbeloppet kan det påpekas, som generaladvokaten förklarade i punkterna 57–62 i sitt förslag till avgörande, att även om man inte kan kräva att avgångskontoret systematiskt skall beräkna beloppet av skulden avseende importtull varje gång en transitering påbörjas så snart transiteringsdeklarationen har ingetts, vilket utgör den tidpunkt från vilken kontoret i princip har tillgång till de uppgifter som är nödvändiga för att beräkna de aktuella tullarna, så är det i vart fall

inget som hindrar att en sådan beräkning utförs så snart som den huvudansvarige har upplysts om att han har tre månader på sig att lägga fram bevis för att transaktionen har genomförts på ett regelmässigt sätt, det vill säga senast vid utgången av den frist på elva månader som anges i artikel 379.1 i tillämpningsförordningen.

77 Slutligen, vad gäller fastställelsen av vilka tullmyndigheter som är behöriga att uppbära tullskulden, innehåller artikel 378.1 och 378.2 i tillämpningsförordningen en presumtion om att den medlemsstat som avgångstullkontoret tillhör är behörig. Inom den frist på tre månader som föreskrivs i artikel 379.2 i samma förordning kan den huvudansvarige lägga fram bevis för att överträdelsen har begåtts i en annan stat. Som kommissionen med fog har påpekat finns det inget som tyder på att bedömningen av handlingar som lagts fram i detta syfte, även om man antar att de lagts fram den sista dagen av fristen på tre månader, inte kan göras inom fristen på två dagar efter utgången av fristen på tre månader, vilken i särskilda fall som särskilt skall motiveras, kan förlängas med ytterligare tolv dagar till en längsta frist på fjorton dagar.

78 Härav följer att den nederländska regeringens påstående, enligt vilket fristen på tre månader endast är vägledande och enligt vilket uppbördsförfarandet inte nödvändigtvis skall ha påbörjats vid utgången av denna frist, eftersom de behöriga tullmyndigheterna vid utgången av denna frist inte har någon praktisk möjlighet att omedelbart inleda förfarandet för att uppbära tullskulden, inte kan godtas.

79 Att den huvudansvarige skall underrättas om tullbeloppet omedelbart efter utgången av fristen på tre månader innebär, i motsats till vad den nederländska regeringen har anfört, inte någon oproportionerlig börda för denne. Om det senare visar sig att gemenskapstransiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt och inom de föreskrivna fristerna, eller att den avslutats för sent utan att någon annan oegentlighet förekommit, kan den huvudansvarige nämligen erhålla återbetalning av erlagda belopp. Det föreskrivs således uttryckligen sedan kodexen antogs, i

artikel 236.1 i densamma, att återbetalning skall ske under förutsättning att det i enlighet med artikel 204.1 i kodexen, jämförd med artikel 859 i tillämpningsförordningen, fastställs att försummelsen inte har haft någon avgörande inverkan på det korrekta genomförandet av tullförfarandet i fråga.

80 Det finns således fog för den första anmärkningen mot bakgrund av såväl bestämmelserna i kodexen och tillämpningsförordningen som bestämmelserna i de till sitt innehåll likalydande författningar som var tillämpliga tidigare under den period som förevarande talan avser.

Huruvida artiklarna 2, 9 och 10 i förordning nr 1552/89 har åsidosatts

Parternas argument

81 Enligt kommissionen är denna anmärkning en nödvändig följd av det åsidosättande som beskrivits i samband med den första anmärkningen. I artiklarna 9 och 10 i förordning nr 1552/89 fastställs de frister inom vilka de av gemenskapernas egna medel som avses i artikel 2 i denna förordning skall tillhandahållas kommissionen genom att dessa medel krediteras på det konto som medlemsstaterna öppnat i kommissionens namn.

82 Kommissionen har i detta avseende påpekat att gemenskapens anspråk på egna medel, enligt artikel 2 i förordning nr 1552/89, skall anses fastställda så snart som den berörda medlemsstaten har underrättat den betalningsskyldige om det belopp som han skall betala. Denna underrättelse skall i princip lämnas så snart som den betalningsskyldige är känd och gemenskapens anspråk kan beräknas av de behöriga administrativa myndigheterna. Det rör sig om villkor som är identiska med dem som

föreskrivs i artikel 217 i kodexen för att bokföra en tullskuld, även om det i denna bestämmelse inte talas om "fastställelse" utan om "bokföring". Genom bokföringen har en tullskuld nämligen fastställts föreligga och därmed, eftersom den delvis avser egna medel, är förordning nr 1552/89 tillämplig.

83 Bokföringen av en tullskuld innebär således automatiskt att de av gemenskapernas egna medel som hänför sig till tullskulden fastställs. En försenad bokföring medför således automatiskt att fastställelsen sker för sent, vilket ofrånkomligen medför att medlen tillhandahålls för sent. Genom att felaktigt fastställa de aktuella egna medlen för sent har Konungariket Nederländerna således även otillbörligen dröjt för länge med att tillhandahålla kommissionen dessa egna medel.

84 Konungariket Nederländerna har påpekat att det i det fall en tullskuld inte har bokförts för sent inte heller är möjligt att tala om att gemenskapernas egna medel har tillhandahållits kommissionen för sent. Alla uppgifter är inte kända vid utgången av fristen på tre månader, vilket innebär att det inte kan föreligga någon skyldighet att bokföra i enlighet med artikel 218 i kodexen, och således inte heller någon skyldighet att skicka en underrättelse till den betalningsskyldige. Det är då inte heller möjligt att tala om att det uppstått ett anspråk på egna medel i den mening som avses i artikel 2 i förordning nr 1552/89, vilket innebär att tillhandahållandet till kommissionen inte skall ske inom två dagar efter det att den frist på tre månader som avses i artikel 10 i förordning nr 1552/89 har löpt ut.

Domstolens bedömning

85 Om en underrättelse om det aktuella tullbeloppet i strid med artiklarna 221.1 och 218.3 i kodexen har lämnats för sent, i enlighet med vad som framgår av prövningen

av den första anmärkningen, medför detta nödvändigtvis att gemenskapens anspråk på egna medel enligt artikel 2 i förordning nr 1552/89 fastställs för sent. Enligt denna sistnämnda bestämmelse skall nämligen det aktuella anspråket anses fastställt "så snart som" de behöriga myndigheterna har underrättat den betalningsskyldige om det belopp som han skall betala. En sådan underrättelse skall lämnas så snart som den betalningsskyldige är känd och tullbeloppet kan beräknas av de behöriga administrativa myndigheterna i enlighet med relevanta gemenskapsbestämmelser, i detta fall kodexen och tillämpningsförordningen.

86 I enlighet med artikel 9.1 i förordning nr 1552/89 skall varje medlemsstat, i enlighet med förfarandet i artikel 10, kreditera gemenskapernas egna medel på det konto som för detta syfte i kommissionens namn öppnats i medlemsstatens finansförvaltning eller hos ett organ utsett av medlemsstaten. Enligt artikel 10.1 första stycket skall de egna medlen krediteras senast den första arbetsdagen efter den nittonde dagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställdes enligt artikel 2 i förordning nr 1552/89.

87 Det skall påpekas att Konungariket Nederländerna inte har bestritt beloppet av de aktuella egna medlen vilka, i enlighet med vad kommissionen har gjort gällande, till följd av att förfarandet för att uppbära tullskulden har inletts för sent, har krediterats för sent på det konto som i detta syfte öppnats i kommissionens namn i finansförvaltningen eller hos ett organ som medlemsstaten utsett.

88 Under dessa omständigheter finns det fog även för den andra anmärkningen.

Huruvida artikel 11 i förordning nr 1552/89 har åsidosatts

Parternas argument

89 Kommissionen har gjort gällande att även artikel 11 i förordning nr 1552/89, enligt vilken en försenad kreditering, från medlemsstaternas sida, på kommissionens konto medför att dröjsmålsränta skall utgå, har åsidosatts, eftersom Konungariket Nederländerna, under den relevanta perioden, har underlåtit att betala den dröjsmålsränta som hänför sig till det kapitalbelopp som skall betalas.

90 Konungariket Nederländerna har gjort gällande att tullskulden inte bokförts för sent i den mening som avses i kodexen eller tillämpningsförordningen och att de egna medlen därmed inte krediterats för sent. Det föreligger därför inte någon skyldighet att betala ränta enligt artikel 11 i förordning nr 1552/89.

Domstolens bedömning

91 Enligt artikel 11 i förordning nr 1552/89 medför varje försening av en kreditering som avses i artikel 9.1 i samma förordning att den berörda medlemsstaten skall betala dröjsmålsränta under hela förseningsperioden. Denna ränta kan utkrävas oavsett skälet till att inbetalningen på kommissionens konto har skett för sent (se, bland annat, dom av den 16 maj 1991 i mål C-96/89, kommissionen mot Nederländerna, REG 1991, s. I-2461, punkt 38, och av den 12 juni 2003 i mål C-363/00, kommissionen mot Italien, REG 2003, s. I-5767, punkt 44).

92 De förseningar av krediteringen av gemenskapernas egna medel på kommissionens konto som konstaterats i samband med den andra anmärkningen grundar, i enlighet med artikel 11 i förordning nr 1552/89, följaktligen en rätt till dröjsmålsränta. Konungariket Nederländerna har inte bestritt vare sig räntans belopp eller att betalning inte har skett.

93 Det finns således fog även för den tredje anmärkningen.

94 Av ovanstående följer att Konungariket Nederländerna under perioden den 1 januari 1991–31 december 1995 har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 11a.2 andra stycket andra meningen i förordning nr 1062/87, artikel 49.2 tredje meningen i förordning nr 1214/92 och artikel 379.2 tredje meningen i förordning nr 2454/93 samt enligt artiklarna 2 och 9–11 i förordning nr 1552/89

— genom att inte bokföra tullskulden och andra aktuella avgifter eller underrätta den betalningsskyldige om tullskuldens belopp senast tre dagar efter den frist som fastställts i artiklarna 3.3 och 6.1 i förordning nr 1854/89 respektive artiklarna 218.3 och 221.1 i kodexen, eller vid en senare tidpunkt i enlighet med förordning nr 1182/71, när den huvudansvarige för en extern gemenskapstransitering inte, inom tre månader efter det att avgångskontoret har skickat en underrättelse enligt vilken sändningen inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret, har lagt fram bevis för att den aktuella transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt,

— genom att inte i rätt tid tillhandahålla kommissionen de härtill hänförliga egna medlen, och

— genom att vägra att betala den härtill hänförliga dröjsmålsräntan.

Rättegångskostnader

95 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Konungariket Nederländerna skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Nederländerna har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar domstolen (andra avdelningen) följande dom:

1) **Konungariket Nederländerna har under perioden den 1 januari 1991–31 december 1995 underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 11a.2 andra stycket andra meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 1062/87 av den 27 mars 1987 om bestämmelser för genomförande och vissa förenklingar av gemenskapens transiteringsprocedur, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 2560/92 av den 2 september 1992, artikel 49.2 tredje meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 1214/92 av den 21 april 1992 om tillämpningsföreskrifter till förfarandet för gemenskapstransitering och vissa förenklingar av det förfarandet, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 3712/92 av den 21 december 1992, och artikel 379.2 tredje meningen i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om**

tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, samt enligt artiklarna 2 och 9–11 i rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel

— **genom att inte bokföra tullskulden och andra aktuella avgifter eller underrätta den betalningsskyldige om tullskuldens belopp senast tre dagar efter den frist som fastställts i artiklarna 3.3 och 6.1 i rådets förordning (EEG) nr 1854/89 av den 14 juni 1989 om bokföring och betalningsvillkor för importtullar och exporttullar till följd av en tullskuld, respektive i artiklarna 218.3 och 221.1 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, eller vid en senare tidpunkt i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister, när den huvudansvarige för en extern gemenskapstransitering inte, inom tre månader efter det att avgångskontoret har skickat en underrättelse enligt vilken sändningen inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret, har lagt fram bevis för att den aktuella transiteringen har genomförts på ett regelmässigt sätt,**

— **genom att inte i rätt tid tillhandahålla kommissionen de härtill hänförliga egna medlen, och**

— **genom att vägra att betala den härtill hänförliga dröjsmålsräntan.**

2) **Konungariket Nederländerna skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter